

Eindrapportage

Vervolgonderzoek intergemeentelijk zwembad

Gemeente Beuningen en gemeente Wijchen

9 oktober 2025

Inhoudsopgave

1.	Situatieschets en vraagstelling	3
1.1	Aanleiding en opdracht	3
1.2	Participatie	3
2.	Programma van Eisen	4
2.1	Basisscenario	4
2.2	Aanvullende opties	4
3.	Duurzaamheid	5
4.	Locatie	6
5.	Investeringskosten	7
6.	Exploitatie	8
6.1	Exploitatievorm	8
6.2	Input belanghebbenden	8
6.3	Huidige situatie en ontwikkelingen omgeving	11
6.4	Exploitatieopzet basisscenario	13
6.5	Exploitatieraming basisscenario	14
6.6	Aanvullende opties	16
7.	Vergelijking	19
7.1	Actualisatie nieuw zwembad Beuningen	19
7.2	Actualisatie nieuw zwembad Wijchen	20
7.3	Financiële vergelijking	20
8.	Afwegingskader	22
8.1	Intergemeentelijk of solitair?	22
8.2	Aanvullende opties	22
Bijlage 1	Ruimtelijk Programma van Eisen	i
Bijlage 2	Investeringskostenraming basisscenario	ii
Bijlage 3	Investeringskostenraming aanvullende opties	iii
Bijlage 4	Trends en ontwikkelingen	iv
Bijlage 5	Exploitatieraming basisscenario	vi
Bijlage 6	Investeringskostenraming zwembad Beuningen	vii
Bijlage 7	Exploitatieraming zwembad Beuningen	viii
Bijlage 8	Investeringskostenraming zwembad Wijchen	ix
Bijlage 9	Exploitatieraming zwembad Wijchen	x
		1

1. Situatieschets en vraagstelling

1.1 Aanleiding en opdracht

In opdracht van de gemeenten Beuningen en Wijchen heeft Synarchis onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van een nieuw, gezamenlijk zwembad, dat de twee bestaande zwembaden vervangt.¹ Op basis daarvan hebben de colleges van beide gemeenten besloten om het traject te vervolgen. Het doel daarvan is om de gemeenteraden een principebesluit te kunnen laten nemen.

Kort samengevat betreft het vervolgtraject:

- gesprekken met de huidige verenigingen, de exploitant van De Meerval en de Sportraad Beuningen;
- actualisatie van het Programma van Eisen, de ruimtestaat, de investeringskostenraming, de exploitatieopzet en de exploitatiebegroting;
- uitwerking van een aantal aanvullende opties;
- actualisatie van de vergelijking met de optie van twee solitaire zwembaden;
- een door beide gemeenten zelf uit te voeren locatieonderzoek.

De volgende onderwerpen zijn geen onderdeel van het onderzoek:

- de verdeling van de kosten tussen de twee gemeenten;
- de strategie voor de aanbesteding van de realisatie van het zwembad.

1.2 Participatie

Gedurende het onderzoek zijn diverse belanghebbenden bij het traject betrokken. Daarbij gaat het allereerst om de verenigingen, die in de huidige zwembaden De Plons en De Meerval zwemwater huren. Het betreft:

- BZC Dolfijnen;
- Reumapatiëntenvereniging Nijmegen en omstreken;
- Cadans;
- OSV Maldive '87;
- de Oost Nederlandse Duikers;
- OWT Pontos;
- ZV Wijchen.

Deze verenigingen zijn in twee bijeenkomsten (één voor de verenigingen van De Plons en één voor de verenigingen van De Meerval) over het onderzoek geïnformeerd. Daarin is met hen ook over het in paragraaf 2.1 vermelde basisscenario, de in paragraaf 2.2 vermelde aanvullende opties, de verdere benodigde dan wel gewenste faciliteiten en het vraagstuk van de locatie (zie hoofdstuk 4) gesproken. Voorafgaande aan de bijeenkomsten hebben zij tevens een korte enquête ingevuld, waarin onder andere is ingegaan op de ontwikkeling van het ledenaantal en het huidige gebruik.

Naast de verenigingen is tijdens het onderzoek met Stichting Sportraad Beuningen gesproken. Hierin is op dezelfde onderwerpen ingegaan als tijdens de bijeenkomsten met verenigingen.

Voorts heeft een gesprek met de huidige exploitant van De Meerval plaatsgevonden. Mede op basis van zijn jarenlange ervaring met de georganiseerde en ongeorganiseerde zwembadbezoekers in Wijchen heeft hij zijn visie op het nieuwe zwembad gegeven.

De reacties van de belanghebbenden zijn onder meer gebruikt om het Programma van Eisen (PvE) en de rapportage te versterken. Daarnaast is hun feedback meer specifiek gebruikt om een zo nauwkeurig mogelijke raming van de maatschappelijke en financiële aspecten van het basisscenario en de aanvullende opties te maken. Hierop wordt in hoofdstuk 6 nader ingegaan.

¹ Zie 'Onderzoek intergemeentelijk zwembad' (19 mei 2025).

2. Programma van Eisen

In het in paragraaf 1.1 vermelde onderzoek van Synarchis is een basisscenario voor een intergemeentelijk zwembad bepaald. Daarbij is gezocht naar een goede balans tussen enerzijds het zwemwateraanbod dat nodig is voor het verwachte toekomstige gebruik en anderzijds het feit dat extra zwemwater tot hogere structurele kosten voor de gemeente leidt. Overcapaciteit kost namelijk geld. Vandaar dat naast het basisscenario ook enkele aanvullende opties zijn benoemd.

2.1 Basisscenario

Bijlage 1 bevat het ruimtelijk Programma van Eisen (PvE) voor een intergemeentelijk zwembad conform het basisscenario, dat bestaat uit:

- een wedstrijdbad van 25 x 15,4 meter (zes banen) met een gedeeltelijk beweegbare bodem van 0,00 tot 2,50 meter, een maximale diepte van 2,50 meter en een tribune voor 100 personen;
- een doelgroepenbad van 25 x 12,9 meter (vijf banen) met een volledig beweegbare bodem van 0,00 tot 2,00 meter;
- een recreatiebad van 225 m²;
- een peuter-/kleuterbad van 60 m²;
- een glijbaan;
- een whirlpool;
- een sauna.

Het PvE gaat onder meer in op:

- de basiseisen op het gebied van wet- en regelgeving en duurzaamheid;
- de gespecificeerde ruimtestaat;
- de relaties tussen de diverse ruimten;
- toegankelijkheid en routing;
- de ruimtelijk-functionele eisen per ruimte.

2.2 Aanvullende opties

Op basis van de gesprekken met de belanghebbenden en de twee gemeenten zijn de volgende aanvullende opties benoemd:

- een verbreding van het wedstrijdbad van zes naar acht banen;
- een verdieping van het wedstrijdbad van maximaal 2,50 naar maximaal 3,00 meter, waarbij de gedeeltelijk beweegbare bodem ook van 0,00 tot 3,00 meter kan worden bewogen;
- een uitbreiding van het recreatiebad van 225 m² naar 375 m², met daarbij ook een grotere horecavoorziening en meer thematisering.

Ten opzichte van het basisscenario zorgt elk van deze opties voor een uitbreiding van het voorzieningenaanbod voor één of meerdere gebruikersgroepen.

3. Duurzaamheid

De gemeenten stellen vanuit hun eigen beleid eisen ten aanzien van duurzaamheid. In het PvE (zie bijlage 1) is dit beleid vertaald naar basiseisen ten aanzien van de duurzaamheid. Deze basiseisen hebben betrekking op de volgende duurzaamheidsthema's:

- energiebesparing;
- het toepassen van hoogwaardige materialen;
- circulariteit.

Indien voor een intergemeentelijk zwembad wordt gekozen, worden deze eisen in het vervolgtraject met de beide gemeenten uitgewerkt. Hierbij zal tevens de mogelijkheid voor het verzwaren van de eisen worden onderzocht. Daarbij kan worden gedacht aan het verder reduceren van het energieverbruik. In het PvE wordt uitgegaan van een all-electric (gasloos) en bijna energieneutraal gebouw (BENG).

Vooralsnog wordt er niet voor gekozen om van een energieneutraal gebouw (ENG) uit te gaan. Vanwege de grote energievraag voor het verwarmen van het zwembad is het namelijk niet mogelijk om de gevraagde energie volledig op locatie op te wekken.

Naast de duurzaamheidseisen in het PvE is duurzaamheid een belangrijk thema tijdens het ontwikkelproces. Architecten, specialisten en aannemers worden namelijk uitgedaagd om een zwembad te ontwerpen en te bouwen, waarbij – binnen het financiële kader – maximaal invulling aan de duurzaamheidsthema's wordt gegeven. Het onderwerp 'duurzaamheid' dient daarom ook zwaar mee te wegen bij de ontwikkeling van het project.

4. Locatie

Een locatieonderzoek is geen onderdeel van dit onderzoek. Dat onderzoek wordt namelijk door de beide gemeenten zelf uitgevoerd. Voor de raming van het aantal bezoeken (zie paragraaf 6.4) is de *exacte* locatie van minder belang. Wel dienen daarvoor enkele uitgangspunten te worden benoemd. Dit zijn:

- het zwembad wordt in het gebied tussen de A73 en de A326 (of daar heel dichtbij) en in de buurt van de N847 gerealiseerd. Dit gebied ligt tussen de kernen Beuningen en Wijchen in, waardoor de afstand beperkt is. Van de A73 naar de A326 over de N847 is de afstand namelijk circa 3 kilometer. Ook vanuit Nijmegen-West is het gebied vrij snel bereikbaar;
- de locatie is goed en veilig bereikbaar per fiets, openbaar vervoer en auto. Zonder deze randvoorwaarde zal het aantal bezoeken aanmerkelijk lager zijn. De belanghebbenden bevestigen het belang hiervan (zie paragraaf 6.2).

5. Investeringskosten

Bijlage 2 bevat de investeringskostenraming voor het basisscenario. Bij het opstellen van de raming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- alle bedragen zijn exclusief btw, tenzij anders is weergegeven;
- de raming is inclusief prijsstijgingen vanaf het moment waarop het besluit tot nieuwbouw wordt genomen tot en met de aanbesteding, de start van de bouw en tijdens de bouw. De doorlooptijd voor het project bedraagt naar verwachting in totaal 35 maanden. Mits er geen vertraging in het proces optreedt, kan het nieuwe zwembad derhalve voor het geraamde bedrag worden gerealiseerd. Eventuele prijsstijgingen tussen het moment waarop dit onderzoek wordt opgeleverd en de besluitvorming zijn dus *niet* in de raming opgenomen²;
- in de raming is van het in hoofdstuk 3 vermelde duurzaamheidsniveau uitgegaan;
- in de raming is een stelpost opgenomen voor eventueel benodigde tijdelijke maatregelen in verband met de huidige netcongestie;
- de raming is exclusief locatie gebonden kosten (zoals eventuele kosten voor de aanleg van nutsvoorzieningen, de ontsluiting van de locatie en de aankoop van grond), maar inclusief de kosten voor parkeervoorzieningen.

Bijlage 3 toont de *meerkosten* van elk van de verschillende aanvullende opties. Het gaat dus om de extra investeringskosten boven op de investeringskosten van het basisscenario. De bedragen zijn wederom exclusief btw weergegeven.

² Puur ter indicatie: op basis van de prijsstijgingen in het recente verleden en prognoses kan hierbij indicatief worden uitgegaan van ongeveer 3% per jaar.

6. Exploitatie

6.1 Exploitatievorm

Beide gemeenten moeten nog een keuze maken ten aanzien van de exploitatievorm. In de huidige situatie wordt De Plons door een commerciële marktpartij (Zwembad De Plons BV) en De Meerval door een gemeentelijke BV (De Meerval Wijchen BV) geëxploiteerd. Bij een keuze voor een commerciële marktpartij dient de exploitatie te worden aanbesteed, hetgeen doorgaans tot financieel 'scherpe' inschrijvingen leidt. Bij een keuze voor een gemeentelijke BV is geen aanbesteding nodig en kan – mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan – voor quasi-inbesteding worden gekozen. Daarbij wordt de exploitatie 1-op-1 aan een partij gegund. Dat zou De Meerval Wijchen BV kunnen zijn. Bij quasi-inbesteding bestaat geen concurrentie, waardoor de inschrijving doorgaans financieel minder scherp (lees: duurder) is dan bij een aanbesteding. Daarmee is niet gezegd dat dit in het specifieke geval van een intergemeentelijk zwembad voor Beuningen en Wijchen ook per definitie het geval is.

In overleg met beide gemeenten is, net als in het eerdere rapport van Synarchis, voornamelijk van exploitatie door een commerciële marktpartij uitgegaan.³

6.2 Input belanghebbenden

6.2.1 Verenigingen De Plons

De verenigingen gebruiken het huidige zwembad in totaal gedurende circa 19 uur per week, maar een deel van hen heeft behoefte aan één of meer extra uren. In de afgelopen jaren is het aantal leden van de meeste verenigingen gestegen. Voor de komende vijf jaren verwachten vier van de vijf verenigingen een verdere toename van het aantal leden, mits het mogelijk is om het aantal uren waarop zwemwater wordt gehuurd uit te breiden. Gezien de verwachte bevolkingsgroei (zie 6.3.3) is een stijging van het aantal leden inderdaad mogelijk, al moet worden bedacht dat op basis daarvan niet meteen op een *substantiële* toename van het aantal leden en vooral van het aantal uren moet worden gerekend. Van de vijf verenigingen is er slechts één (BZC Dolfijnen), waarbij een meerderheid van de leden binnen de gemeente Beuningen woonachtig is. Dat betekent dat de andere verenigingen deels een meer regionale functie hebben.

Wat betreft het voorzieningenaanbod van een intergemeentelijk zwembad geldt voor het in paragraaf 2.1 beschreven basisscenario het volgende:

- ♦ wedstrijdbad: een 25-meterbad is voor vrijwel alle verenigingen noodzakelijk voor het uitvoeren van hun activiteiten. Behoudens de Reumapatiëntenverenigingen gebruiken ze namelijk allemaal het huidige wedstrijdbad van De Plons. Daarbij zijn de zes banen voldoende voor de activiteiten van de verenigingen, te meer daar het wedstrijdbad van De Plons over vier banen beschikt. Sommige verenigingen hebben puur voor hun eigen activiteiten aan vier banen voldoende en willen liever geen zes banen huren. De drie verenigingen die zich met duiken, onderwatersport en/of synchroonzwemmen bezighouden hebben aangegeven, dat de maximale diepte van 2,50 meter in het basisscenario niet diep genoeg is voor een optimale uitvoering van hun activiteiten. Tot slot vragen de meeste verenigingen zich af, of de zes banen voldoende zijn om het gebruik van alle verenigingen (uit De Plons en De Meerval) onder te brengen;
- ♦ doelgroepenbad: in de huidige situatie wordt dit bad door alle verenigingen gebruikt. Wat hen betreft is het dan ook een noodzakelijke voorziening voor een nieuw zwembad. In het bad vinden namelijk activiteiten plaats, die warmer water vragen dan in een wedstrijdbad aanwezig is. Het beoogde bad is meer dan groot genoeg voor de activiteiten van de verenigingen;
- ♦ recreatiebad: dit bad zal niet door de verenigingen worden gebruikt, maar zorgt wel voor meer recreatieve zwemmers dan in een bad zonder recreatiebad, waardoor meer potentiële leden met het aanbod van de verenigingen in contact kunnen worden gebracht;
- ♦ peuter-/kleuterbad: dit bad heeft voor de verenigingen geen specifieke meerwaarde;
- ♦ glijbaan: in de huidige situatie maken sommige verenigingen ook gebruik van de glijbaan, hoewel het niet noodzakelijk is voor hun activiteiten;
- ♦ whirlpool: voor de Reumapatiëntenvereniging is dit een noodzakelijke voorziening, omdat dit voor haar leden een duidelijke meerwaarde biedt. Sommige andere verenigingen maken er ook gebruik van, maar voor hen is niet noodzakelijk voor hun activiteiten;

³ Zie 'Onderzoek intergemeentelijk zwembad' (19 mei 2025).

- sauna: voor de leden van de Reumapatiëntenvereniging heeft dit een noodzakelijke voorziening met een duidelijke meerwaarde, maar voor de overige verenigingen is dat niet het geval.

Ten aanzien van de aanvullende opties is het beeld als volgt:

- twee extra banen in het wedstrijdbad: hoewel geen van de verenigingen deze optie puur voor de eigen activiteiten als noodzakelijk beschouwt, zien meerdere verenigingen er wel meerwaarde in. Die meerwaarde bestaat enerzijds uit de verwachting, dat daarmee de activiteiten van alle verenigingen uit De Plons en De Meerval beter in het wedstrijdbad zullen 'passen'. Anderzijds zorgt het voor BZC Dolfijnen voor meer capaciteit bij trainingen, waardoor het aantal deelnemers per uur kan worden uitgebreid en er bij groei van de vereniging geen extra uren hoeven te worden gehuurd. Daarnaast krijgt het bad daarmee voor zwemwedstrijden en synchroonzwemwedstrijden de afmetingen van een B-accommodatie in plaats van een C-accommodatie.⁴ Voor de verenigingen biedt dat laatste op zichzelf overigens geen meerwaarde;
- een verdieping van het wedstrijdbad naar 3,00 meter: zoals zojuist is aangegeven, is dit voor OSV Maldiva '87, Cadans en de Oost Nederlandse Duikers een grote wens, omdat zij daarmee hun activiteiten beter kunnen uitvoeren. Zwemmers kunnen dan beter boven en onder elkaar langs zwemmen en voor sommige oefeningen en lessen is volgens de verenigingen (in een gedeelte van het bad) een diepte van 3,00 meter nodig. Volgens de richtlijn voor synchroonzwemmen is voor een C-accommodatie een diepte van minstens 2,50 meter nodig. Dat geldt ook voor een B-accommodatie, hoewel daarbij wel een voorkeur voor een diepte van minstens 3,00 meter geldt;
- een uitbreiding van het recreatiebad naar 375 m²: dit vergroot de regiofunctie van het bad en daarmee de 'zichtbaarheid' van (de activiteiten van) de verenigingen, maar verder heeft dit voor hen geen meerwaarde.

De verenigingen hebben voorts nog enkele aandachtspunten en wensen benoemd, zoals de aanwezigheid van een horecavoorziening, voldoende bergruimte, voldoende toiletten, een vergader- en lesruimte, geluidsvoorzieningen onder water, communicatiesets voor onder water, een tillift, een goede logistieke indeling (routing) van het bad en goede zichtlijnen in het bad.

Met betrekking tot de locatie geven de verenigingen aan, dat een goede bereikbaarheid cruciaal is. Dat betekent onder meer dat er veilige en goed verlichte fietspaden moeten zijn en dat het bad per openbaar vervoer kan worden bereikt. Voor BZC Dolfijnen is het van belang dat het bad niet te ver van Beuningen af komt te liggen, want het overgrote deel van haar leden woont in de gemeente Beuningen, is niet volwassen en komt op de fiets naar het zwembad. Een locatie die te ver weg ligt, leidt volgens de vereniging tot het stoppen van een aanzienlijk deel van de leden. Voor de andere verenigingen geldt dit veel minder sterk. Doordat een groot deel van hun leden niet in de gemeente Beuningen woont, is de *precieze* locatie voor hen nauwelijks van belang. Één vereniging verwacht zelfs meer leden te krijgen, op het moment dat een intergemeentelijk zwembad dichtbij Wijchen komt te liggen dan De Plons.

Overigens zien alle verenigingen meerwaarde in een intergemeentelijk zwembad. Of zoals één van hen het formuleerde: als beide gemeenten elk hun eigen nieuwe zwembad bouwen, is het twee keer 'net niet'. Met een intergemeentelijk zwembad is het één keer 'goed'.

Tot slot geven alle verenigingen aan, dat het van belang is dat er zo snel mogelijk keuzes worden gemaakt over de toekomst van het zwemmen in Beuningen. De onderhoudstoestand van De Plons is volgens hen zodanig, dat er dringend behoefte bestaat aan nieuwbouw.

6.2.2 Verenigingen De Meerval

De twee verenigingen gebruiken het huidige zwembad in totaal gedurende circa 19 uur per week. In de afgelopen jaren is het aantal leden vrijwel stabiel gebleven, dan wel licht gestegen. Voor de komende vijf jaren verwacht de ene vereniging een gelijkblijvend of licht toenemend ledenaantal en de andere vereniging een stijging. Met het oog op de verwachte bevolkingsgroei (zie 6.3.3) is dan een reële verwachting, al moet worden bedacht dat op basis daarvan niet meteen op een *substantiële* toename van het aantal leden en vooral van het aantal uren moet worden gerekend. De meerderheid van de leden van beide verenigingen woont in de gemeente Wijchen.

⁴ In een C-accommodatie mogen regionale wedstrijden zwemmen en synchroonzwemmen worden gehouden, terwijl een B-accommodatie ook voor nationale wedstrijden geschikt is (bron: KNZB Handboek Zwembaden, januari 2025).

Wat betreft het voorzieningenaanbod van een intergemeentelijk zwembad geldt voor het in paragraaf 2.1 beschreven basisscenario het volgende:

- ✦ wedstrijdbad: een 25-meterbad is voor beide verenigingen noodzakelijk voor het uitvoeren van hun activiteiten. Ze maken immers nu ook gebruik van het wedstrijdbad van De Meerval. De zes banen zijn voldoende voor de twee verenigingen, al vragen ze zich wel af of het bad daarmee ook groot genoeg is om het gebruik van alle verenigingen van De Meerval en De Plons onder te brengen. De gedeeltelijk beweegbare bodem in het wedstrijdbad heeft een meerwaarde voor de activiteiten van met name de jongere leden;
- ✦ doelgroepenbad: dit bad biedt geen specifieke meerwaarde voor de verenigingen, want zij gebruiken het wedstrijdbad. In de huidige situatie is er in De Meerval ook geen doelgroepenbad aanwezig;
- ✦ recreatiebad: dit bad zal niet door de verenigingen worden gebruikt, zoals dat in de bestaande situatie ook niet gebeurt;
- ✦ peuter-/kleuterbad: dit bad heeft voor de verenigingen geen specifieke meerwaarde;
- ✦ glijbaan, whirlpool en sauna: deze voorzieningen hebben voor de verenigingen geen specifieke meerwaarde.

Ten aanzien van de aanvullende opties is het beeld als volgt:

- ✦ twee extra banen in wedstrijdbad: hoewel geen van beide verenigingen deze optie puur voor de eigen activiteiten als noodzakelijk beschouwt, zien zij wel meerwaarde in een breder wedstrijdbad. Die meerwaarde bestaat voornamelijk uit de verwachting, dat daarmee de activiteiten van alle verenigingen uit De Meerval en De Plons beter in het wedstrijdbad zullen 'passen'. Het feit dat het bad daarmee voor zwemwedstrijden en synchroonzwemwedstrijden de afmetingen van een B-accommodatie in plaats van een C-accommodatie krijgt, biedt op zichzelf geen meerwaarde voor de verenigingen;
- ✦ een verdieping van het wedstrijdbad naar 3,00 meter: volgens OWT Pontos is dit problematisch voor het onderwaterhockey, want zij acht daarvoor een diepte van maximaal 2,50 meter ideaal. Hier 'botsen' de wensen van OSV Maldiv '87, Cadans en de Oost Nederlandse Duikers dus met die van OWT Pontos. Volgens de richtlijn is voor onderwaterhockey een speelveld met een lengte van 21 tot 25 meter en een breedte van 12 tot 15 meter nodig. De minimale oppervlakte van het speelveld is 300 m². Dit past derhalve in het wedstrijdbad. Qua diepte geldt een minimum van 1,80 en een maximum van 3,60 meter. De bodem hoeft niet per definitie helemaal plat te zijn, want een lichte helling (maximaal 5%) is ook toegestaan en niet ongebruikelijk. Een wedstrijdbad dat overal 3,00 meter diep is (al dan niet met een beweegbare bodem), voldoet aan deze richtlijnen. OWT Pontos heeft echter aangegeven, dat onderwaterhockey in haar beleving niet goed op die diepte kan worden gespeeld;
- ✦ een uitbreiding van het recreatiebad naar 375 m²: dit heeft geen meerwaarde voor de verenigingen.

De verenigingen hebben voorts nog enkele aandachtspunten en wensen benoemd, zoals de aanwezigheid van een horecavoorziening ter hoogte van het wedstrijdbad en de tribune, voldoende bergruimte, een multifunctionele ruimte, voldoende perronruimte en de mogelijkheid om de verschillende baden fysiek en qua zicht en geluid van elkaar te scheiden.

Net als de verenigingen die nu van De Plons gebruikmaken, achten de verenigingen van De Meerval een goede bereikbaarheid van een intergemeentelijk zwembad van groot van belang. Zonder veilige fietsroutes en goed openbaar vervoer voorzien zij een verlies van leden. Dat geldt sterker, naar mate het bad verder van Wijchen vandaan komt te liggen.

6.2.3 Stichting Sportraad Beuningen

De Sportraad is positief over de mogelijkheden van een intergemeentelijk zwembad. Daarbij geldt het basisscenario als uitgangspunt, waarbij zij zich afvraagt of het wedstrijdbad qua inroostering voldoende ruimte biedt voor alle verenigingen van de twee huidige zwembaden, mede in combinatie met de activiteiten voor individuele zwemmers. In dat licht ziet zij meerwaarde in de aanvullende optie van een wedstrijdbad met acht in plaats van zes banen. Ook biedt dat in haar ogen meer mogelijkheden voor toernooien.

De Sportraad vindt het van belang dat de twee andere aanvullende opties (een dieper wedstrijdbad en een groter recreatiebad) in dit onderzoek worden uitgewerkt, maar heeft zelf vooralsnog geen voorkeur ten aanzien van die twee opties.

Tot slot geeft de Sportraad aan, dat het erg belangrijk is dat een intergemeentelijk zwembad goed en veilig bereikbaar is.

6.2.4 De Meerval Wijchen BV

De huidige exploitant van De Meerval betwijfelt of het in paragraaf 2.1 beschreven basisscenario voldoende zwemwater biedt om aan de behoefte te kunnen voldoen. Wat betreft het wedstrijdbad denkt de exploitant dat zes banen niet voldoende zijn om alle verenigingen op een 'normale' tijd in te roosteren. Door dat bad conform de aanvullende optie met twee banen uit te breiden ontstaat meer capaciteit per uur. Daardoor kunnen verenigingen in dezelfde tijd meer leden laten zwemmen en op sommige momenten ook naast elkaar (of naast een activiteit van de exploitant, zoals banen zwemmen) het bad gebruiken.

De huidige exploitant ziet ook meerwaarde in de aanvullende optie van het verdiepen van het wedstrijdbad van 2,50 naar 3,00 meter. Hierdoor ontstaan volgens hem vooral voor synchroonzwemmen meer mogelijkheden. Een diepte van 3,00 meter is voor een C-accommodatie voor die sport weliswaar niet verplicht, maar voor het gebruik van het bad door Cadans (uit De Plons) biedt het wel meer mogelijkheden. Dat geldt overigens ook voor de duiksport.

Het doelgroepenbad is volgens de huidige exploitant prima geschikt voor doelgroepactiviteiten, zwemlessen, een deel van de verenigingsactiviteiten en banen zwemmen. In een ideale situatie heeft het bad volgens hem echter zes in plaats van vijf banen, want daarmee ontstaat er meer capaciteit voor de zojuist vermelde activiteiten en voor grotere speelelementen in het bad tijdens het recreatief zwemmen.

Het recreatiebad in het basisscenario is volgens de huidige exploitant aan de kleine kant. Hij ziet mogelijkheden in de uitbreiding van het bad naar 375 m² (conform de aanvullende optie), in combinatie met thematisering, een grotere horecavoorziening, een glijbaan en speelelementen in de verschillende baden tijdens het recreatief zwemmen. Hiermee krijgt het bad in zijn beleving een bredere regionale functie dan nu in De Meerval al het geval is.

Voorts vraagt de huidige exploitant van De Meerval aandacht voor het belang van voldoende nevenruimten, zoals vergaderruimten en bergingen voor de exploitant en de verenigingen. Tot slot denkt hij dat de toename van de gemiddelde reisafstand voor bezoekers van het intergemeentelijke zwembad een negatieve invloed op de bezoekersaantallen zal hebben, doordat voor een deel van de inwoners van Wijchen één of meerdere andere baden in de omgeving (met name het bad in Grave) mogelijk dichterbij komen te liggen. Dit geldt in zijn ogen vooral, op het moment dat er niet voor de aanvullende opties wordt gekozen.

6.3 Huidige situatie en ontwikkelingen omgeving

Het te verwachten aantal bezoeken van een nieuw zwembad kan mede aan de hand van het huidige bezoek en diverse ontwikkelingen in de omgeving worden geraamd.

6.3.1 Bezoek De Plons en De Meerval

De volgende tabel toont het aantal bezoeken van beide zwembaden in 2024.

bezoek 2024	De Plons	De Meerval
recreatief zwemmen	10.600	59.886
banen zwemmen		11.604
les zwemmen	42.900	18.890
doelgroepen	10.800	12.891
verenigingen/verhuur	13.200	22.104
totaal	77.500	125.375

tabel 6.1: aantal bezoeken zwembaden 2024⁵

⁵ De bezoekcijfers van De Plons zijn niet de exacte bezoekcijfers. De exploitant heeft namelijk verkoopcijfers ter beschikking gesteld en maakt zelf geen schatting van het verenigingsbezoek. Vandaar dat de bezoekcijfers op basis van de beschikbare informatie zijn geraamd.

6.3.2 Concurrentie

Voor een concurrentieanalyse wordt verwezen naar het eerder door Synarchis uitgevoerde onderzoek.⁶ Hier wordt alleen op enkele ontwikkelingen in de omgeving ingegaan. In omliggende gemeenten zijn recent namelijk concrete besluiten over de toekomst van de zwembaden genomen.

Gemeente Nijmegen

In Nijmegen wordt naar verwachting begin 2028 een nieuw zwembad geopend. Gelijktijdig worden zwembad Dukenburg en Sportfondsenbad Nijmegen-West gesloten. De beoogde locatie voor het nieuwe zwembad is de Jan Massinkhal in het Winkelsteeg-gebied, dat in de komende jaren wordt ontwikkeld. Qua reistijd maakt dit voor inwoners van de gemeenten Beuningen en Wijchen weinig verschil ten opzichte van de huidige situatie. Wel zal bij het nieuwe bad sprake zijn van betaald parkeren, hetgeen in Beuningen en Wijchen niet het geval is. Dit heeft een licht positieve invloed op het bezoekpotentieel van een intergemeentelijk zwembad in Beuningen/Wijchen.

Het nieuwe Nijmeegse zwembad biedt een overdekt zwemwateroppervlak, dat vergelijkbaar is met dat in de twee baden die het zal vervangen. Ook zal er wederom een 50-meter wedstrijdabad aanwezig zijn, dat wat groter is dan het bestaande 50-meterbad. Daar staat tegenover dat het nieuwe zwembad geen specifiek recreatiebad en buitenbad meer zal hebben, zoals die nu nog wel in het Sportfondsenbad Nijmegen-West aanwezig zijn. Ook neemt het aantal doelgroepen-/instructiebaden af. Deze ontwikkeling kan een positieve invloed op het recreatieve bezoekpotentieel van een intergemeentelijk zwembad in Beuningen/Wijchen hebben.

Gemeente Overbetuwe

In Elst wordt een nieuw zwembad gebouwd, dat het bestaande bad vervangt. Het zwemwateraanbod wordt daarmee vergroot, want het 25-meter wedstrijdabad wordt verbreed van 10 meter (vier banen) naar 15,4 meter (zes banen) en krijgt een tribune, het doelgroepenbad wordt vergroot van 100 m² naar 150 m² en krijgt een volledig beweegbare bodem in plaats van een aflopende bodem en er komt een peuterbad van 40 m². Hoewel het zwemwateraanbod wordt vergroot, heeft dit door de relatief grote afstand tussen Beuningen/Wijchen en Elst niet of nauwelijks invloed op het bezoekpotentieel van een intergemeentelijk zwembad in Beuningen/Wijchen. Overigens is de bouw op het moment van schrijven nog niet gestart in verband met gerechtelijke procedures.

De gemeente heeft tevens besloten tot nieuwbouw van een zwembad in Zetten, dat het bestaande bad vervangt. Het is nog onduidelijk wanneer dit bad wordt gebouwd. Het betreft een 25-meterbad en dat heeft het huidige zwembad ook. Dit heeft dus niet of nauwelijks invloed op het bezoekpotentieel van een intergemeentelijk zwembad in Beuningen/Wijchen.

Gemeente Oss

In Oss start naar verwachting in 2026 de bouw van een nieuw zwembad, dat het huidige Golfbad gaat vervangen. Hoewel het doelgroepenbad wat groter wordt, het wedstrijdabad wordt verbreed van 15,4 meter (zes banen) naar 21 meter (acht banen) en ook het tweede 25-meterbad een baan extra krijgt (zes in plaats van vijf), verandert er in grote lijnen weinig ten opzichte van de bestaande situatie. Het blijft een relatief grootschalig zwembad, dat een hoge attractiewaarde voor recreatieve zwemmers blijft houden. De invloed op het bezoekpotentieel van een intergemeentelijk zwembad in Beuningen/Wijchen blijft dus vergelijkbaar.

6.3.3 Demografische ontwikkelingen

De volgende tabel toont de demografische prognose voor de gemeenten Beuningen en Wijchen samen voor de periode 2025 – 2050. Daaruit blijkt dat het aantal inwoners in 2050 naar verwachting circa 5% hoger is dan in 2025. Ook wordt duidelijk dat deze groei vooral in de groep tot 15 jaar en de groep vanaf 75 jaar wordt verwacht. De groep van 15 tot 30 jaar wordt daarentegen kleiner en de overige leeftijdsgroepen laten een divers beeld zien: ze nemen eerst in omvang af om daarna weer te groeien, of juist omgekeerd. Vergeleken met 2025 is alleen de groep van 30 tot 45 jaar in 2050 (iets) groter, want de groepen van 45 tot 65 en van 65 tot 75 jaar zijn in dat jaar kleiner in aantal dan in 2025.

⁶ Zie 'Onderzoek intergemeentelijk zwembad' (19 mei 2025).

De demografische ontwikkelingen hebben een licht positieve invloed op de behoefte aan recreatief zwemmen, les zwemmen en verenigingszwemmen, maar een lichte negatieve invloed op de behoefte aan banen zwemmen en doelgroepactiviteiten.

jaar	2025	2030	2035	2040	2045	2050
totaal	68.100	69.750	70.600	71.070	71.370	71.210
0 tot 15 jaar	9.950	10.110	10.490	10.930	11.300	11.080
15 tot 30 jaar	10.860	10.640	9.820	9.550	9.490	9.740
30 tot 45 jaar	11.800	12.780	13.440	13.180	12.750	11.990
45 tot 65 jaar	19.570	18.230	17.100	16.960	17.730	18.610
65 tot 75 jaar	8.820	9.610	9.950	9.390	8.000	7.450
75 jaar of ouder	7.100	8.380	9.800	11.060	12.100	12.340

tabel 6.2: demografische prognose 2025 – 2050 (bron: ABF Research, Primos-prognose 2024)

Deze prognoses bevatten nog niet de complete woningbouwambities van beide gemeenten. De gemeente Beuningen heeft een ambitie van circa 2.200 woningen in de periode tot 2035, die vooral in Ewijk Zuid en West en in mindere mate in Winssen Zuid moeten worden gebouwd. Een zeer beperkt deel van deze woningen is al (zo goed als) zeker. Vandaar dat het niet realistisch is om in dit onderzoek van 2.200 extra woningen uit te gaan. Op basis van de beschikbare informatie wordt daarom van ongeveer de helft uitgegaan. In de gemeente Wijchen is een ambitie van ruim 3.000 woningen in de periode tot 2035, die vooral in Wijchen West moeten worden gebouwd. Een deel van deze woningen is al (zo goed als) zeker. Op basis van de beschikbare informatie wordt van een groei met circa 2.000 woningen uitgegaan.

Voor de verhouding tussen vraag (bezoek) en aanbod (zwemwater) maakt de *exacte* groei overigens weinig uit. Hoewel het in procentuele zin wellicht om flinke verschillen gaat, is dat in absolute zin namelijk niet het geval. Het basisscenario biedt voldoende ruimte voor een groei met 6.000 woningen.

6.3.4 Trends en ontwikkelingen

Bijlage 4 bevat een overzicht van diverse trends en ontwikkelingen op het gebied van maatschappij en sport in het algemeen en zwemmen in het bijzonder. Deze veranderingen hebben invloed op de toekomstige behoefte aan zwemactiviteiten en zwemwater.

6.4 Exploitatieopzet basisscenario

6.4.1 Bezoek en gebruik

Op basis van de input van de belanghebbenden (zie paragraaf 6.2), de huidige situatie en de ontwikkelingen in de omgeving (zie paragraaf 6.3) en het voorzieningenaanbod van het nieuwe zwembad (zie paragraaf 2.1) is het aantal bezoeken c.q. het gebruik in het basisscenario in de volgende tabel voor de eerste vijf jaar geraamd. Er is voor meerdere jaren gekozen, omdat de ervaring leert dat het enkele jaren duurt voordat een nieuw zwembad haar 'plek' heeft gevonden. Na vijf jaar wordt geen grote verandering van het bezoek meer verwacht.

	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
recreatief zwemmen	61.000	62.000	62.000	63.000	63.000
banen zwemmen	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
les zwemmen	63.000	63.000	64.000	65.000	66.000
doelgroepen	23.000	23.000	23.000	23.000	24.000
verenigingen/verhuur	32.000	32.000	32.000	32.000	33.000
totaal	199.000	200.000	201.000	203.000	206.000

tabel 6.3: bezoekeraming intergemeentelijk zwembad

Hiermee ligt de bezetting (het gemiddelde aantal bezoeken per vierkante meter zwemwater per jaar) vanaf jaar 5 op 221 en dat is vrijwel gelijk aan het landelijke benchmarkcijfer voor overdekte zwembaden van 225. Dat betekent dat de verhouding tussen zwemwater en bezoekersaantal prima in orde is, maar ook dat er nog ruimte is voor extra bezoek, bijvoorbeeld op het moment dat het aantal inwoners van de gemeenten sneller groeit dan nu is voorzien (zie paragraaf 6.3.3).

6.4.2 Activiteitenaanbod

In het nieuwe zwembad komen op hoofdlijnen dezelfde soorten activiteiten terug als in de huidige zwembaden. Dat betekent diverse vormen van recreatief zwemmen (zoals vrij zwemmen, banen zwemmen en dameszwemmen), les zwemmen (onder meer voor kinderen en voor volwassenen), doelgroepactiviteiten (zoals aquasporten, meer bewegen voor ouderen en baby-/peuterzwemmen) en verenigingsactiviteiten.

Het is gebruikelijk om als gemeente(n) niet exact aan de exploitant voor te schrijven hoe het openstellingsrooster eruit moet zien. Meestal wordt wel het rooster van de verenigingen verplicht meegegeven, maar worden er ten aanzien van de overige activiteiten vooral kaders bepaald, waarbinnen de exploitant de vrijheid heeft om het aanbod optimaal op de behoefte af te stemmen. Doordat het gebruik van twee bestaande zwembaden in één nieuw, groter zwembad wordt samengevoegd, is het onvermijdelijk dat het nieuwe rooster geen *exacte* kopie van de bestaande roosters zal zijn. Vanzelfsprekend zullen de activiteiten wel op logische/passende tijden plaatsvinden.

6.4.3 Tarievenstructuur

Met het oog op het voorzieningenaanbod is het passend om qua tarieven aan te sluiten bij het gemiddelde van de huidige tarieven van De Meerval en De Plons. Dat geldt niet voor het recreatief zwemmen, want met de aanwezigheid van onder meer een recreatiebad is het daarvoor passend om bij de huidige tarieven van De Meerval aan te sluiten. De Plons beschikt immers niet over een recreatiebad.

Het is gebruikelijk dat de gemeente de tarieven van de verenigingsactiviteiten vaststelt en daarnaast enige ruimte geeft om de tarieven van de overige activiteiten door de exploitant op een marktconform niveau te laten bepalen. Hier kunnen nadere keuzes in worden gemaakt. De precieze tarievenstructuur – wordt er gebruikgemaakt van 10- of 12-badenkaarten, maandkaarten en/of abonnementen – is aan de exploitant. Die heeft daarmee de mogelijkheid om die structuur zo goed mogelijk op de behoefte af te stemmen.

6.4.4 Personele inzet

Op basis van het bezoek en het activiteitenaanbod is voor het nieuwe zwembad per functie het aantal benodigde fte's berekend (zie de volgende tabel). Daarbij gelden als uitgangspunten: een efficiënte openstelling (dus een goede verhouding tussen het aantal uren van een bepaalde activiteit en het verwachte bezoek), gedeeltelijke sleutelverhuur, een gecombineerde inzet in de horeca en de receptie, eigen inzet voor schoonmaak en exploitatie van de horeca door de exploitant van het zwembad. Uiteraard kan de exploitant zelf besluiten om bepaalde taken anders te verdelen, mede aan de hand van de functies van het personeel van de twee huidige zwembaden, voor zover dat op basis van 'overgang van onderneming' door de exploitant van het nieuwe zwembad dient te worden overgenomen.

functie	fte's
locatiemanager	1,00
hoofd zwemzaken	1,00
toezicht	5,00
instructie	4,64
administratie	0,75
receptie/horeca	4,56
TD	1,00
schoonmaak	1,67
totaal	19,63

tabel 6.4: raming personele formatie

6.5 Exploitatieraming basisscenario

Zoals 6.4.1 is aangegeven, kan het enkele jaren duren voordat een nieuw zwembad haar plek heeft gevonden. Vandaar dat bijlage 5 de exploitatieraming voor de eerste vijf jaar van de exploitatie bevat, waarvan de volgende tabel een korte samenvatting geeft.

intergemeentelijk zwembad basisscenario	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
totaal exploitatiebaten	1.929.000	1.937.000	1.952.000	1.974.000	2.002.000
totaal exploitatielasten	1.981.000	1.960.000	1.962.000	1.967.000	1.974.000
exploitatieresultaat	-52.000	-23.000	-10.000	7.000	28.000
groot onderhoud	394.000	394.000	394.000	394.000	394.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	1.265.000	1.265.000	1.265.000	1.265.000	1.265.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-1.711.000	-1.682.000	-1.669.000	-1.652.000	-1.631.000

tabel 6.5: samenvatting exploitatieraming

6.5.1 Algemeen

Bij de raming gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- › alle bedragen zijn prijspeil oktober 2025 en exclusief btw, tenzij anders wordt vermeld;
- › er is sprake van een btw-belaste exploitatie door de exploitant en een btw-belaste verhuur van de accommodatie door de gemeente aan de exploitant.⁷

6.5.2 Exploitatiebaten

Voor de exploitatiebaten gelden de volgende uitgangspunten:

- › het bezoek is conform de raming in 6.4.1;
- › de gemiddelde omzet per bezoek c.q. per uur is op de huidige tarieven van De Plons en De Meerval gebaseerd (zie 6.4.3). Specifiek voor verenigingen/verhuur is uitgegaan van de huidige tarieven, die zijn omgerekend naar een tarief per baan. In de huidige situatie betalen verenigingen/huurders *per baan* in De Plons namelijk bijna hetzelfde tarief als in De Meerval;
- › de horecaomzet is gebaseerd op een gemiddelde omzet per bezoek, zoals die in soortgelijke zwembaden met een vergelijkbaar horeca-aanbod wordt gerealiseerd. Of de horeca van een nieuw zwembad door de exploitant van het zwembad of door een externe partij moet worden geëxploiteerd, is een discussie die losstaat van het onderwerp van dit onderzoek. Hier is aangenomen dat de exploitant ook de horeca exploiteert.

6.5.3 Exploitatielasten

Voor de exploitatielasten gelden de volgende uitgangspunten:

- › de personele inzet is zoals in 6.4.4 is weergegeven;
- › de personeelskosten zijn gebaseerd op de gebruikelijke inschaling van de diverse functies conform de cao Zwembaden en een gemiddeld periodiek binnen elke schaal. Dat kan afwijken van de precieze situatie in De Plons en De Meerval;
- › de energielasten zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 3 vermelde uitgangspunten ten aanzien van duurzaamheid;
- › de kosten van dagelijks onderhoud zijn op een percentage van de bouwkosten gebaseerd en betreffen de gemiddelde kosten over een langjarige periode;
- › de verdere lasten zijn op benchmarkcijfers van soortgelijke, nieuwe zwembaden gebaseerd.

6.5.4 Resultaat

Naast het saldo van baten en lasten voor de exploitant (het exploitatieresultaat) zijn er de kosten van groot onderhoud en de kapitaallasten. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- › de kosten van groot onderhoud zijn op een percentage van de bouwkosten gebaseerd en betreffen de gemiddelde kosten over een langjarige periode;
- › de kapitaallasten zijn op het gemeentelijke afschrijvingsbeleid gehanteerd, namelijk:
 - › er is sprake van lineaire afschrijving van de investering. Om die reden zijn de *gemiddelde* jaarlasten weergegeven. Bij lineaire afschrijving nemen de jaarlasten immers elk jaar af, waardoor de kosten in het eerste jaar geen goed beeld geven van de lasten gedurende de volledige afschrijvingstermijn;
 - › de rente is 2,5%;
 - › de afschrijvingstermijnen van de investering zijn als volgt:
 - bouwkundig: 40 jaar;
 - installaties: 20 jaar;
 - inventaris: 10 jaar.

⁷ Mocht in de praktijk blijken dat btw-belaste exploitatie en/of verhuur niet volledig mogelijk is, dan is het uitgangspunt dat eventuele btw-nadelen volledig kunnen worden gecompenseerd.

6.6 Aanvullende opties

6.6.1 Bezoek en gebruik

In paragraaf 2.2 zijn de verschillende aanvullende opties beschreven. Zij hebben elk invloed op de bezoekcijfers van het zwembad. De volgende tabel toont de bezoekeraming per optie, die op dezelfde wijze als bij het basisscenario is opgesteld. De raming betreft het extra aantal bezoeken in vergelijking met het basisscenario.

meerbezoek	breder wedstrijdbad	dieper wedstrijdbad	groter recreatiebad
recreatief zwemmen	1.000	0	13.000
banen zwemmen	2.000	0	0
les zwemmen	1.000	0	0
doelgroepen	1.000	0	0
verenigingen/verhuur	4.000	0	0
totaal	9.000	0	13.000

tabel 6.6: raming meerbezoek aanvullende opties

Breder wedstrijdbad

Het verbreden van het wedstrijdbad van zes naar acht banen zorgt in de eerste plaats voor een uitbreiding van de zwemwatercapaciteit voor banen zwemmen, vrij zwemmen, les zwemmen en verenigingszwemmen. Dat maakt het ook eenvoudiger om desgewenst verschillende activiteiten naast elkaar aan te bieden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan banen zwemmen naast les zwemmen, of banen zwemmen naast verenigingszwemmen. Ook kunnen er twee verenigingen gelijktijdig gebruikmaken van het bad, op het moment dat zij elk bijvoorbeeld 'slechts' vier banen nodig hebben.

Daarnaast zorgt het toevoegen van twee banen ervoor, dat het inroosteren van het huidige verenigingsgebruik van De Plons en De Meerval in het intergemeentelijke zwembad eenvoudiger zal zijn. Er zullen minder compromissen hoeven te worden gesloten, daar waar het gaat om de dag en/of tijd waarop een vereniging in het bad terecht kan. Tevens biedt het voor de verenigingen meer mogelijkheden om binnen de bestaande uren te groeien, doordat zij per uur meer leden in het bad 'kwijt kunnen'.

Tot slot maakt de uitbreiding het bad qua afmetingen geschikt voor door de KNZB georganiseerde nationale zwemwedstrijden (B-accommodatie) in plaats van alleen regionale zwemwedstrijden (C-accommodatie). Datzelfde geldt voor synchroonzwemwedstrijden.⁸ Voor de verenigingen biedt een B-accommodatie overigens geen meerwaarde. Bovendien is er nu en in de toekomst in Nijmegen al een dergelijke accommodatie aanwezig.

Hoewel het verbreden van het wedstrijdbad extra mogelijkheden biedt, is het vanuit het oogpunt van de benodigde capaciteit niet noodzakelijk, want:

- een deel van de activiteiten die in de huidige situatie van De Plons en De Meerval nog in het wedstrijdbad plaatsvinden, worden in het intergemeentelijke zwembad naar het doelgroepenbad verplaatst. In het basisscenario is namelijk gekozen voor een doelgroepenbad, dat groter is dan de twee doelgroepenbaden die in de solitaire zwembaden voor Beuningen en Wijchen zijn voorzien samen. Hiermee ontstaat er meer ruimte voor doelgroepactiviteiten. Die activiteiten vinden in de huidige situatie deels nog in het wedstrijdbad en (in Wijchen) het recreatiebad plaats. Daarnaast biedt een doelgroepenbad met een lengte van 25 meter de mogelijkheid om banen zwemmen in warmer water dan in het wedstrijdbad aan te bieden, waardoor een deel van het banen zwemmen dus ook niet meer in het wedstrijdbad plaatsvindt. Tevens is er dan meer plek voor zwemlessen en verenigingsactiviteiten. Zeker in Beuningen vindt een flink deel van de verenigingsactiviteiten namelijk in het doelgroepenbad plaats.
- bepaalde activiteiten uit De Plons en De Meerval kunnen in een intergemeentelijk zwembad worden gecombineerd. Uit cijfers blijkt namelijk, dat er binnen de bestaande uren van banen zwemmen en doelgroepactiviteiten in de twee huidige baden nog ruimte bestaat voor extra bezoek;

⁸ Voor waterpolowedstrijden maakt het niet uit of het wedstrijdbad zes of acht banen heeft, want het verschil tussen een C- en B-accommodatie zit hem bij die sport ook in de lengte van het wedstrijdbad. Overigens zijn er momenteel geen waterpoloverenigingen in Beuningen en Wijchen aanwezig.

- er moet worden bedacht, dat het idee achter een intergemeentelijk zwembad is dat er door de samenwerking ruimte/zwemwater kan worden bespaard. Dat betekent dus ook dat niet elke activiteit en vereniging in de nieuwe situatie op exact hetzelfde moment als in de huidige situatie kan worden ingepland. Als dat wel het uitgangspunt zou zijn, zou immers een groter (overcapaciteit) en dus duurder zwembad moeten worden gerealiseerd en verdwijnt daarmee een belangrijke reden voor een intergemeentelijk zwembad;
- niet voor alle (verenigings)activiteiten zijn altijd zes banen in het wedstrijdbad nodig, wat betekent dat er meerdere verenigingen/activiteiten gelijktijdig kunnen plaatsvinden;
- de ervaring leert, dat er niet zelden een samenwerking ontstaat tussen zwemverenigingen die van hetzelfde zwembad gebruikmaken. Dat leidt doorgaans tot een efficiënter gebruik van het zwemwater.

Dieper wedstrijdbad

Het verdiepen van het wedstrijdbad van maximaal 2,50 naar maximaal 3,00 meter (in elk geval in een gedeelte van het bad) is een grote wens van de drie duik- en synchroonzwemverenigingen die nu van De Plons gebruikmaken (zie 6.2.1). Zij kunnen daardoor naar eigen zeggen hun activiteiten beter uitvoeren. Uitgaande van een C-accommodatie is voor synchroonzwemmen een diepte van minstens 2,50 meter nodig, maar het is duidelijk dat een dieper wedstrijdbad de gebruiksmogelijkheden voor deze verenigingen vergroot.

Vanwege de richtlijnen voor onderwaterhockey (zie 6.2.2) is het niet mogelijk om het deel van het wedstrijdbad met een beweegbare bodem een maximale diepte van 2,50 meter en de rest een diepte van 3,00 meter te geven. Dan wordt namelijk niet meer voldaan aan de richtlijnen met betrekking tot de helling van de bodem (maximaal 5%).

Bovendien is OWT Pontos van mening, dat onderwaterhockey niet goed op een diepte van 3,00 meter kan worden gespeeld. Hoewel het bad daarmee wel aan de richtlijnen voor onderwaterhockey voldoet, is het volgens de vereniging beter en prettiger om de sport op een diepte van 2,50 meter te beoefenen. Door dit verschil in wensen zou het idee kunnen ontstaan, dat het wellicht beter is om de activiteiten van OWT Pontos naar het doelgroepenbad te verplaatsen. De watertemperatuur van dat bad is echter hoger dan in het wedstrijdbad en voor onderwaterhockey te hoog. Dit is dus geen reële optie. Vanwege die watertemperatuur is het ook niet realistisch om het doelgroepenbad een diepte van 3,00 meter te geven en alle activiteiten van OSV Maldiv '87, Cadans en de Oost Nederlandse Duikers daar naar te verplaatsen.

Kortom: voor sommige verenigingen betekent deze optie een verbetering van de gebruiksmogelijkheden, maar voor een andere vereniging juist een verslechtering. Volgens de richtlijnen voldoet een wedstrijdbad met een diepte van maximaal 2,50 meter (basisscenario) overigens wel voor alle verenigingen.

Groter recreatiebad

Een uitbreiding van het recreatiebad van 225 m² naar 375 m² biedt allereerst uiteraard meer recreatief zwemwater. In combinatie met een vergroting van de horecavoorziening en meer thematisering maakt dit het zwembad als recreatieve zwemvoorziening aantrekkelijker. Vergeleken met De Meerval wordt het regionale 'bereik' hierdoor uitgebreid. Dit leidt tot een toename van het recreatieve bezoek en een hoger voorzieningenniveau voor de recreatieve zwemmers. Ook de verblijfsduur in het zwembad kan hierdoor toenemen, wat een positief effect op de horecaomzet heeft.

Daar staat tegenover dat het voor de zwembehoefte voor de gemeenten Beuningen en Wijchen niet noodzakelijk is om de recreatieve zwemcapaciteit uit te breiden. Het huidige basisscenario voldoet namelijk. Het gaat derhalve vooral om de vraag, of de gemeenten het belangrijk vinden om de huidige regionale recreatieve functie van De Meerval in een intergemeentelijk zwembad verder uit te breiden.

6.6.2 Exploitatie

Voor de raming van de financiële gevolgen van de aanvullende opties gelden dezelfde uitgangspunten als voor het basisscenario. Tegenover het extra bezoek en de bijbehorende omzet staan uiteraard ook extra kosten voor onder meer personeel, energie, onderhoud en extra kapitaallasten. Uit de volgende tabel blijkt dat de ene optie onderaan de streep meer financiële impact heeft dan de andere. De raming betreft de extra baten en lasten ten opzichte van het basisscenario.

meerkosten aanvullende opties	breder wedstrijdbad	dieper wedstrijdbad	groter recreatiebad
totaal exploitatiebaten	61.000	0	100.000
totaal exploitatielasten	96.000	23.000	142.000
<i>exploitatieresultaat</i>	<i>-35.000</i>	<i>-23.000</i>	<i>-42.000</i>
groot onderhoud	33.000	6.000	29.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	110.000	16.000	85.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-178.000	-45.000	-156.000

tabel 6.7: exploitatieraming aanvullende opties (meerkosten)

7. Vergelijking

Om een keuze te kunnen maken tussen een gezamenlijk intergemeentelijk zwembad en twee solitaire zwembaden voor elk van beide gemeenten wordt in dit hoofdstuk een vergelijking gemaakt.

7.1 Actualisatie nieuw zwembad Beuningen

7.1.1 Investeringskostenraming

Voor een solitair zwembad in Beuningen heeft de gemeente in een eerder stadium het volgende voorzieningenaanbod bepaald:

- ✦ een wedstrijdbad van 25 meter bij 10,4 meter (vier banen) met een diepte van 2,50 meter;
- ✦ een instructiebad (doelgroepenbad) van 12 x 10 meter met een volledig beweegbare bodem van 0,00 tot 2,00 meter;
- ✦ een peuterbad van 30 m²;
- ✦ een glijbaan;
- ✦ een whirlpool;
- ✦ een sauna.

Bijlage 6 bevat de investeringskostenraming. Daarbij zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de raming voor een intergemeentelijk zwembad (zie hoofdstuk 5).

7.1.2 Bezoekraming

Op basis van de input van de belanghebbenden (zie paragraaf 6.2), de huidige situatie en de ontwikkelingen in de omgeving (zie paragraaf 6.3) en het voorzieningenaanbod is het aantal bezoeken c.q. het gebruik van een zwembad in Beuningen in de volgende tabel voor de eerste vijf jaar geraamd.

bezoek Beuningen	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
recreatief zwemmen	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
banen zwemmen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
les zwemmen	43.000	43.000	44.000	44.000	45.000
doelgroepen	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
verenigingen/verhuur	13.000	13.000	13.000	13.000	14.000
totaal	82.000	82.000	83.000	83.000	85.000

tabel 7.1: bezoekraming solitair zwembad Beuningen

7.1.3 Exploitatieraming

Bijlage 7 bevat de exploitatieraming, waarvan de volgende tabel een korte samenvatting geeft. Hierbij zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de raming voor een intergemeentelijk zwembad (zie paragraaf 6.5), behalve dat voor het recreatief zwemmen met een lagere gemiddelde omzet per bezoek is gerekend. In een nieuw solitair zwembad in Beuningen is immers, anders dan in het intergemeentelijke zwembad en een nieuw solitair zwembad in Wijchen, geen recreatiebad voorzien. Dat rechtvaardigt een wat lager tarief.

zwembad Beuningen	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
totaal exploitatiebaten	887.000	887.000	901.000	901.000	918.000
totaal exploitatielasten	987.000	972.000	976.000	976.000	980.000
exploitatieresultaat	-100.000	-85.000	-75.000	-75.000	-62.000
groot onderhoud	217.000	217.000	217.000	217.000	217.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	678.000	678.000	678.000	678.000	678.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-995.000	-980.000	-970.000	-970.000	-957.000

tabel 7.2: samenvatting exploitatieraming solitair zwembad Beuningen

7.2 Actualisatie nieuw zwembad Wijchen

7.2.1 Investeringskostenraming

Voor een solitair zwembad in Wijchen heeft de gemeente in een eerder stadium het volgende voorzieningenaanbod bepaald:

- een wedstrijdbad van 25 x 15,4 meter (zes banen) met een diepte van 2,00 meter en een tribune voor 100 personen;
- een doelgroepenbad van 15 x 8 meter met een volledig beweegbare bodem;
- een recreatiebad van 200 m²;
- een peuter-/kleuterbad van 60 m²;
- een glijbaan;
- een whirlpool;
- een (infrarood)sauna.

Bijlage 8 bevat de investeringskostenraming. Daarbij zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de raming voor een intergemeentelijk zwembad (zie hoofdstuk 5).

7.2.2 Bezoekraming

Op basis van de input van de belanghebbenden (zie paragraaf 6.2), de huidige situatie en de ontwikkelingen in de omgeving (zie paragraaf 6.3) en het voorzieningenaanbod is het aantal bezoeken c.q. het gebruik van een zwembad in Wijchen in de volgende tabel voor de eerste vijf jaar geraamd.

bezoek Wijchen	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
recreatief zwemmen	60.000	61.000	61.000	62.000	62.000
banen zwemmen	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
les zwemmen	21.000	21.000	21.000	22.000	22.000
doelgroepen	14.000	14.000	14.000	14.000	15.000
verenigingen/verhuur	22.000	22.000	22.000	23.000	23.000
totaal	129.000	130.000	130.000	133.000	134.000

tabel 7.3: bezoekraming solitair zwembad Wijchen

7.2.3 Exploitatieraming

Bijlage 9 bevat de exploitatieraming, waarvan de volgende tabel een korte samenvatting geeft. Hierbij zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de raming voor een intergemeentelijk zwembad (zie paragraaf 6.5).

zwembad Wijchen	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
totaal exploitatiebaten	1.108.000	1.115.000	1.115.000	1.138.000	1.151.000
totaal exploitatielasten	1.500.000	1.482.000	1.482.000	1.492.000	1.495.000
exploitatieresultaat	-392.000	-367.000	-367.000	-354.000	-344.000
groot onderhoud	305.000	305.000	305.000	305.000	305.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	927.000	927.000	927.000	927.000	927.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-1.624.000	-1.599.000	-1.599.000	-1.586.000	-1.576.000

tabel 7.4: samenvatting exploitatieraming solitair zwembad Wijchen

7.3 Financiële vergelijking

7.3.1 Basisscenario

Het moge duidelijk zijn dat de investeringskosten van een intergemeentelijk zwembad (basisscenario) aanzienlijk lager zijn dan die van de twee solitaire zwembaden samen. Het verschil bedraagt circa € 7,45 miljoen exclusief btw. Daarmee is een intergemeentelijk zwembad qua investering circa 25% goedkoper.

Het is echter vooral van belang wat het verschil is qua structurele jaarlijkse kosten. De volgende tabel toont een vergelijking tussen de *totale* kosten van de twee solitaire zwembaden en die van een intergemeentelijk zwembad (basisscenario). Daaruit blijkt dat een intergemeentelijk zwembad aanzienlijk goedkoper is. Ten opzichte van twee solitaire zwembaden levert een

intergemeentelijk zwembad een financiële besparing van circa 36% op. Zoals in hoofdstuk 5 is vermeld, zijn de locatie gebonden kosten van een intergemeentelijk zwembad en van twee solitaire zwembaden nog niet in deze vergelijking opgenomen. De besparing van circa € 902.000,- bestaat uit de volgende componenten:

- een beter exploitatieresultaat (circa € 434.000,-), waarbij het vooral om een besparing op de kosten gaat. In één zwembad kan het personeel immers efficiënter worden ingezet dan in twee zwembaden en zijn de kosten voor onder meer energie, onderhoud, kantoor, verkoop, enzovoort lager dan in twee solitaire zwembaden;
- lagere kosten voor groot onderhoud (circa € 128.000,-);
- lagere kapitaallasten (circa € 340.000,-).

De precieze besparing voor elk van de twee gemeenten is mede van afhankelijk van de wijze waarop de totale kosten van een intergemeentelijk zwembad over de twee gemeenten worden verdeeld. Dat vraagstuk valt buiten het bestek van dit onderzoek.

financiën vanaf jaar 5	Beunningen solitair	Wijchen solitair	totaal solitair	inter- gemeentelijk	verschil
totaal exploitatiebaten	918.000	1.151.000	2.069.000	2.002.000	-67.000
totaal exploitatielasten	980.000	1.495.000	2.475.000	1.974.000	-501.000
exploitatieresultaat	-62.000	-344.000	-406.000	28.000	434.000
groot onderhoud	217.000	305.000	522.000	394.000	-128.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	678.000	927.000	1.605.000	1.265.000	-340.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-957.000	-1.576.000	-2.533.000	-1.631.000	902.000

tabel 7.5: financiële vergelijking basisscenario vanaf jaar 5

Het verschil tussen de zojuist vermelde besparing van 36% op de structurele jaarlijkse kosten en de door beide gemeenten eerder aangegeven wens van een besparing van minstens 25% bedraagt circa € 269.000,-. Anders geformuleerd: een besparing van circa € 633.000,- in plaats van de huidige circa € 902.000,- komt overeen met een besparing van 25%. Die circa € 269.000,- betreft de structurele jaarlijkse kosten. Dit zal meer dan genoeg zijn om het eventuele verschil in locatie gebonden kosten te dekken. Aangenomen dat die kosten over 40 jaar worden afgeschreven, komt een bedrag van circa € 269.000,- namelijk overeen met een extra investering van circa € 7,1 miljoen. Het is buitengewoon onwaarschijnlijk, dat de locatie gebonden kosten van een intergemeentelijk zwembad zoveel hoger zijn dan die van twee solitaire zwembaden samen.

7.3.2 Aanvullende opties

De volgende tabel laat zien hoeveel er bij een intergemeentelijk zwembad wordt bespaard ten opzichte van twee solitaire zwembaden, indien voor één van de aanvullende opties wordt gekozen. Hierbij wordt herhaald dat de locatie gebonden kosten van een intergemeentelijk zwembad en van twee solitaire zwembaden nog niet in deze vergelijking zijn opgenomen.

financiën vanaf jaar 5	totaal solitair	breder wedstrijdbad	dieper wedstrijdbad	groter recreatiebad
totaal exploitatiebaten	2.069.000	2.063.000	2.002.000	2.102.000
totaal exploitatielasten	2.475.000	2.070.000	1.997.000	2.116.000
exploitatieresultaat	-406.000	-7.000	5.000	-14.000
groot onderhoud	522.000	427.000	400.000	423.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	1.605.000	1.375.000	1.281.000	1.350.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-2.533.000	-1.809.000	-1.676.000	-1.787.000
besparing t.o.v. solitair		29%	34%	29%

tabel 7.6: financiële vergelijking aanvullende opties vanaf jaar 5

8. Afwegingskader

8.1 Intergemeentelijk of solitair?

De volgende tabel toont een samenvatting van de twee solitaire zwembaden en het intergemeentelijke zwembad. Daaruit blijkt dat een gezamenlijk zwembad in vergelijking met twee solitaire zwembaden tot een aanzienlijke financiële besparing leidt. Daar staat tegenover dat de reisafstand voor een deel van de inwoners iets groter wordt, maar het effect op het aantal bezoeken is naar verwachting beperkt. Datzelfde geldt met betrekking tot het feit, dat niet alle activiteiten op *exact* dezelfde tijd zullen plaatsvinden als in de huidige situatie. Qua voorzieningenaanbod zit het verschil tussen de twee solitaire baden en het intergemeentelijke bad vooral in de omvang van het wedstrijdbad en de omvang van het doelgroepenbad.

	Beuningen solitair	Wijchen solitair	Beuningen solitair + Wijchen solitair	intergemeentelijk zwembad basisscenario
voorzieningenaanbod zwemzaal	- wedstrijdbad 25 x 10,4 (4 banen) - instructiebad 12 x 10 met beweegbare bodem - peuterbad 30 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met tribune - instructiebad 15 x 8 met beweegbare bodem - recreatiebad 200 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met tribune - wedstrijdbad 25 x 10,4 (4 banen) - instructiebad 15 x 8 met beweegbare bodem - instructiebad 12 x 10 met beweegbare bodem - recreatiebad 200 m ² - peuterbad 60 m ² - peuterbad 30 m ² - glijbaan (2x) - whirlpool (2x) - sauna (2x)	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met deels beweegbare bodem en tribune - instructiebad 25 x 12,9 (5 banen) met beweegbare bodem - recreatiebad 225 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna
m² zwemwater	410	765	1.175	993
aantal bezoeken per jaar	85.000	134.000	219.000	206.000
investeringskosten	12.392.000	17.354.000	29.746.000	22.296.000
totaal kosten per jaar	957.000	1.576.000	2.533.000	1.631.000
besparing t.o.v. solitair	-	-	-	36%
m² bruto vloeroppervlak	2.193	3.477	5.670	4.151
m² footprint	1.892	2.995	4.887	3.639
m² parkeervoorzieningen	698	1.490	2.188	1.869
m² groen	528	838	1.366	1.000
m² totaal	3.118	5.323	8.441	6.508

tabel 8.1: samenvatting

8.2 Aanvullende opties

De volgende tabel toont een samenvatting van het basisscenario en de aanvullende opties voor een intergemeentelijk zwembad. Daaruit blijkt dat de opties van een verbreding van het wedstrijdbad en een uitbreiding van het recreatiebad beide tot aanzienlijk hogere structurele kosten leiden. Daar staan echter een hoger bezoekersaantal en betere en uitgebreidere gebruiksmogelijkheden tegenover. De optie van een dieper wedstrijdbad brengt minder hoge extra kosten met zich mee, maar zorgt niet voor een hoger bezoekersaantal. Wel biedt die optie betere gebruiksmogelijkheden voor drie verenigingen, maar daar staat tegenover dat een andere vereniging het juist als een verslechtering van de gebruiksmogelijkheden beschouwt.

Geen van de drie aanvullende opties zijn vanuit het oogpunt van de benodigde capaciteit noodzakelijk. Die capaciteit is immers in het basisscenario opgenomen.

	intergemeentelijk zwembad basisscenario	intermeentelijk zwembad breder wedstrijdbad	intermeentelijk zwembad dieper wedstrijdbad	intergemeentelijk zwembad groter recreatiebad
voorzieningenaanbod zwemzaal	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met deels beweegbare bodem en tribune - instructiebad 25 x 12,9 (5 banen) met beweegbare bodem - recreatiebad 225 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna	- wedstrijdbad 25 x 21 (8 banen) met deels beweegbare bodem en tribune - instructiebad 25 x 12,9 (5 banen) met beweegbare bodem - recreatiebad 225 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met deels beweegbare bodem en tribune - instructiebad 25 x 12,9 (5 banen) met beweegbare bodem - recreatiebad 225 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna	- wedstrijdbad 25 x 15,4 (6 banen) met deels beweegbare bodem en tribune - instructiebad 25 x 12,9 (5 banen) met beweegbare bodem - recreatiebad 375 m ² - peuterbad 60 m ² - glijbaan - whirlpool - sauna
m ² zwemwater	993	1.133	993	1.143
aantal bezoeken per jaar	206.000	215.000	206.000	219.000
investeringskosten	22.296.000	24.180.000	22.656.000	23.981.000
totaal kosten per jaar	1.631.000	1.809.000	1.676.000	1.787.000
besparing t.o.v. solitair	36%	29%	34%	29%
m ² bruto vloeroppervlak	4.151	4.459	4.151	4.585
m ² footprint	3.639	3.935	3.639	4.073
m ² parkeervoorzieningen	1.869	2.203	1.869	2.119
m ² groen	1.000	1.074	1.000	1.105
m ² totaal	6.508	7.212	6.508	7.297

tabel 8.2: samenvatting aanvullende opties

Bijlage 1 Ruimtelijk Programma van Eisen

Deze bijlage is separaat bijgevoegd.

Bijlage 2 Investeringskostenraming basisscenario

Deze bijlage is separaat bijgevoegd.

Bijlage 3 Investeringskostenraming aanvullende opties

aanvullende opties	meerkosten investering (excl. btw)
breder wedstrijdabad	1.884.000
dieper wedstrijdabad	360.000
groter recreatiebad	1.685.000

Bijlage 4 Trends en ontwikkelingen

Maatschappij en sport

- Sportbeoefening wordt de laatste jaren steeds individueler en ongeorganiseerder.⁹ Mensen voelen zich minder verbonden aan verenigingen en gaan op zoek naar meer flexibele en meer individuele vormen van sporten en bewegen. Dit is terug te zien in het groeiend aantal leden van fitnesscentra, maar ook in de toename van het gebruik van de openbare ruimte voor onder andere wandelen, hardlopen, fietsen en bootcamp;¹⁰
- hoewel steeds meer organisaties commerciële kansen zien in sport (denk bijvoorbeeld aan sportscholen), zijn sportverenigingen nog altijd de belangrijkste aanbieders van sportactiviteiten. Voor verreweg de meeste kinderen vanaf een jaar of zes is het de normaalste zaak van de wereld om zich bij één of meer sportverenigingen aan te sluiten. De circa 22.000 sportverenigingen in den lande bieden een 'thuis' aan meer dan vier miljoen sportieve inwoners en ruim één miljoen vrijwilligers;¹¹
- Covid-19 heeft een negatieve invloed op de sportdeelname gehad. In 2022 zijn ongeveer 700.000 mensen niet meer naar hun sport 'teruggekeerd'. Dit is met name zichtbaar bij de jeugd van 13 tot 18 jaar, alsmede bij lager en middelbaar opgeleiden;¹²
- ondanks – of wellicht dankzij – de individualisering en soortgelijke ontwikkelingen is er nog steeds behoefte aan ontmoeting en sociale verbondenheid. Sportaccommodaties spelen hier soms op in door een plek te zijn waar men kan sporten én ontmoeten. Dit geldt ook voor de zwembaden in Beuningen en Wijchen;
- de ontgroening en vergrijzing van de samenleving vormt een bedreiging voor sportaanbieders die zich vooral concentreren op de jeugd, maar biedt tegelijkertijd kansen voor organisaties die aantrekkelijke programma's en activiteiten voor senioren aanbieden. Senioren zijn niet alleen langer sportief actief, maar blijven ook tot op steeds hogere leeftijd vrijwilligerswerk doen. Dit draagt bij aan een gezondere veroudering;¹³
- vanwege de toegenomen mobiliteit zijn mensen in de regel in staat en bereid om langer te reizen voor hun vrijetijdsbesteding dan voorheen. Hierdoor worden inwoners steeds minder afhankelijk van hun wijk/kern. Dit kan betekenen dat bepaalde voorzieningen in een wijk, zoals sportaccommodaties, een groter verzorgingsgebied krijgen. Het kan ook betekenen dat die voorzieningen steeds minder worden bezocht, doordat inwoners hun vertier buiten de eigen wijk zoeken. Dit geldt overigens in mindere mate voor (jonge) kinderen en senioren;
- verenigingen drijven op vrijwilligers, maar steeds meer verenigingen hebben moeite om bestuursfuncties, technisch kader, onderhoudsploegen en barteams in te vullen. Ook verandert het karakter van het vrijwilligerswerk: er wordt minder vaak voor een functie gekozen, maar meer voor een specifiek project (met kop en staart). Daarnaast vragen verenigingen vaker om vrijwilligerswerk te doen, dat bij de professie aansluit. Daarbij kan worden gedacht aan een administrateur voor de kascontrolecommissie, of een ICT'er om de website te onderhouden;
- lokaal sport- en beweegbeleid kan tegenwoordig niet meer los worden gezien van de opgaven die gemeenten in het sociaal domein hebben. Mede als gevolg van de decentralisatie van zorgtaken (jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen) is er lokaal steeds meer oog voor de verbinding tussen sport, bewegen en het sociaal domein. Sportverenigingen worden nadrukkelijker aangesproken op en betrokken bij het leveren van maatschappelijke bijdragen (sport als middel). Deze ontwikkeling is terug te zien in het sport- en beweegbeleid van de gemeenten Beuningen en Wijchen. Daarin wordt sport immers niet slechts als doel op zich gezien, maar is het tevens een middel om doelen op het gebied van fysieke en mentale gezondheid, sociale cohesie en participatie te bereiken;
- duurzaamheid bij sportaccommodaties is een belangrijk item. Men is verplicht om energiebesparende maatregelen uit te voeren, die een terugverdientijd van minder dan vijf jaar hebben. Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid gaan snel. Gangbare maatregelen bij sportaccommodaties zijn het gebruik van zonnepanelen, waterbesparende maatregelen en LED-verlichting. Nieuwbouw moet voldoen aan de BENG-eisen (bijna energie neutrale gebouwen).

⁹ Bron: NOC*NSF, Zo sport Nederland, 2024.

¹⁰ Bron: NOC*NSF, Zo sport Nederland, 2024.

¹¹ Bron: NOC*NSF, Zo sport Nederland, 2024.

¹² Bron: NOC*NSF, Zo sport Nederland, 2022.

¹³ Mulier Instituut, Factsheet ouderen in de sportvereniging.

Zwemmen

- In het verleden is door veel gemeenten in zwembaden en de recreatieve voorzieningen bij zwembaden geïnvesteerd. Dit heeft tot een stijging van het aantal recreatieve zwembaden in de jaren '90 geleid. In de afgelopen decennia is in zwembaden een verschuiving zichtbaar van recreatief bezoek naar begeleide (doelgroep)activiteiten. Hierbij spelen demografische ontwikkelingen, gewenning aan recreatieve zwemvoorzieningen en uitbreiding van andersoortige recreatieve voorzieningen (alternatieven) een rol. Nieuwe zwembaden zijn daarom vaker functioneler en minder op recreatie gericht dan voorheen. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in het nieuw te bouwen zwembad in Nijmegen, dat (in tegenstelling tot het huidige Sportfondsenbad Nijmegen West) geen specifiek recreatiebad krijgt;
- les zwemmen blijft een kerntaak van zwembaden, maar bezoekers stellen hier hoge eisen aan. Dat betreft vooral de kwaliteit van de instructeurs, de communicatie en de lengte van de wachtlijsten. Bij veel zwembaden is sprake van een wachtlijst. Daarnaast bieden zwembaden steeds vaker, naast het zwem-ABC, turbocursussen en zwemvaardigheidstrainingen aan;
- aquasporten, seniorenactiviteiten en (therapeutische) doelgroepactiviteiten zijn en blijven populair. Kritische succesfactoren voor een aantrekkelijk aanbod zijn onder andere: een hoge kwaliteit van de instructeurs, een goede hygiëne en de combinatie van een sportieve en sociale functie;
- in de vergrijzende samenleving zijn zwembaden bij uitstek geschikt om een gevarieerd aanbod voor senioren te ontplooien. Zwemmen is vrij van schokbelasting en wordt steeds vaker voor preventieve zorg en revalidatie ingezet. Ook in Beuningen en Wijchen worden zwemactiviteiten voor senioren aangeboden;
- mede onder invloed van bezuinigingen, de reistijd en de vervoerskosten is het schoolzwemmen in veel gemeenten beperkt of afgeschaft. Ook in Beuningen en Wijchen wordt geen schoolzwemmen meer aangeboden;
- de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) heeft circa 112.000 leden (2024). Dat is aanzienlijk lager dan de circa 140.000 leden in 2019. Gedurende de jaren waarin Covid-19 een grote impact op het verenigingsleven had (met name 2020 en 2021) is het aantal leden sterk gedaald, maar ook daarna is een afname zichtbaar. Hierbij moet worden opgemerkt, dat er wat betreft de ledenontwikkeling van individuele verenigingen grote verschillen kunnen bestaan. De Nederlandse Onderwatersport Bond (NOB) is tussen 2019 en 2024 overigens even groot gebleven (circa 13.000 leden)¹⁴;
- als reactie op discussies over het voortbestaan van zwembaden in den lande worden in toenemende mate pogingen ondernomen om de zelfwerkzaamheid van verenigingen te vergroten en ook andere vrijwilligers in te zetten. De praktijk leert echter dat met name bij binnenzwembaden de mogelijkheden in dat opzicht niet moeten worden overschat. Het overgaan op sleutelbeheer door verenigingen blijkt vaak al een uitdagende en uiteindelijk ook maximale stap te zijn;
- onder invloed van verdrinkingsgevallen en ongelukken in zwembaden blijft de discussie over veiligheid actueel. Mede hierom is voor zwembaden het Keurmerk Veilig en Schoon¹⁵ opgesteld. De Meerval beschikt over dit keurmerk, maar De Plons niet.¹⁶

¹⁴ Bron: NOC*NSF, Zo sport Nederland, 2024.

¹⁵ Het Keurmerk is een, door de zwembadbranche ingestelde, regeling met het wettelijk kader als basis en daarboven op een aantal extra kwaliteitseisen.

¹⁶ Bron: Stichting Zwembadkeur.

Bijlage 5 Exploitatieraming basisscenario

INTERGEMEENTELIJK ZWEMBAD basisscenario					
	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
exploitatiebaten					
recreatief zwemmen	388.000	395.000	395.000	401.000	401.000
banen zwemmen	109.000	109.000	109.000	109.000	109.000
les zwemmen	854.000	854.000	868.000	881.000	895.000
doelgroepen	160.000	160.000	160.000	160.000	166.000
verenigingen/verhuur	209.000	209.000	209.000	209.000	215.000
horeca	209.000	210.000	211.000	214.000	216.000
totaal	1.929.000	1.937.000	1.952.000	1.974.000	2.002.000
exploitatielasten					
personeel	1.041.000	1.041.000	1.041.000	1.041.000	1.041.000
energie	309.000	311.000	313.000	316.000	320.000
water	24.000	24.000	24.000	24.000	25.000
chemicaliën	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
schoonmaak	31.000	31.000	31.000	32.000	32.000
dagelijks onderhoud	142.000	142.000	142.000	142.000	142.000
kantoor	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
verkoop	59.000	35.000	35.000	35.000	35.000
beheer en administratie	118.000	118.000	118.000	118.000	118.000
accountant	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
verzekeringen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
belastingen	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
inkoop horeca	70.000	70.000	70.000	71.000	72.000
overig	40.000	41.000	41.000	41.000	42.000
totaal	1.981.000	1.960.000	1.962.000	1.967.000	1.974.000
exploitatieresultaat	-52.000	-23.000	-10.000	7.000	28.000
groot onderhoud	394.000	394.000	394.000	394.000	394.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud	-446.000	-417.000	-404.000	-387.000	-366.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	1.265.000	1.265.000	1.265.000	1.265.000	1.265.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-1.711.000	-1.682.000	-1.669.000	-1.652.000	-1.631.000

Bijlage 6 Investeringskostenraming zwembad Beuningen

Deze bijlage is separaat bijgevoegd.

Bijlage 7 Exploitatieraming zwembad Beuningen

ZWEMBAD BEUNINGEN					
	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
exploitatiebaten					
recreatief zwemmen	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
banen zwemmen	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
les zwemmen	583.000	583.000	596.000	596.000	610.000
doelgroepen	83.000	83.000	83.000	83.000	83.000
verenigingen/verhuur	89.000	89.000	89.000	89.000	91.000
horeca	55.000	55.000	56.000	56.000	57.000
totaal	887.000	887.000	901.000	901.000	918.000
exploitatielasten					
personeel	467.000	467.000	467.000	467.000	467.000
energie	155.000	155.000	156.000	156.000	160.000
water	14.000	14.000	15.000	15.000	15.000
chemicaliën	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
schoonmaak	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
dagelijks onderhoud	79.000	79.000	79.000	79.000	79.000
kantoor	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
verkoop	38.000	23.000	23.000	23.000	23.000
beheer en administratie	76.000	76.000	76.000	76.000	76.000
accountant	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
verzekeringen	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
belastingen	26.000	26.000	26.000	26.000	26.000
inkoop horeca	18.000	18.000	19.000	19.000	19.000
overig	27.000	27.000	28.000	28.000	28.000
totaal	987.000	972.000	976.000	976.000	980.000
exploitatieresultaat	-100.000	-85.000	-75.000	-75.000	-62.000
groot onderhoud	217.000	217.000	217.000	217.000	217.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud	-317.000	-302.000	-292.000	-292.000	-279.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	678.000	678.000	678.000	678.000	678.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-995.000	-980.000	-970.000	-970.000	-957.000

Bijlage 8 Investeringskostenraming zwembad Wijchen

Deze bijlage is separaat bijgevoegd.

Bijlage 9 Exploitatieraming zwembad Wijchen

ZWEMBAD WIJCHEN					
	jaar 1	jaar 2	jaar 3	jaar 4	jaar 5
exploitatiebaten					
recreatief zwemmen	382.000	388.000	388.000	395.000	395.000
banen zwemmen	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000
les zwemmen	285.000	285.000	285.000	298.000	298.000
doelgroepen	97.000	97.000	97.000	97.000	104.000
verenigingen/verhuur	145.000	145.000	145.000	145.000	150.000
horeca	134.000	135.000	135.000	138.000	139.000
totaal	1.108.000	1.115.000	1.115.000	1.138.000	1.151.000
exploitatielasten					
personeel	736.000	736.000	736.000	736.000	736.000
energie	262.000	264.000	264.000	270.000	272.000
water	20.000	20.000	20.000	21.000	21.000
chemicaliën	11.000	11.000	11.000	12.000	12.000
schoonmaak	26.000	26.000	26.000	27.000	27.000
dagelijks onderhoud	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
kantoor	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
verkoop	50.000	30.000	30.000	30.000	30.000
beheer en administratie	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
accountant	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000
verzekeringen	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
belastingen	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
inkoop horeca	45.000	45.000	45.000	46.000	46.000
overig	32.000	32.000	32.000	32.000	33.000
totaal	1.500.000	1.482.000	1.482.000	1.492.000	1.495.000
exploitatieresultaat	-392.000	-367.000	-367.000	-354.000	-344.000
groot onderhoud	305.000	305.000	305.000	305.000	305.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud	-697.000	-672.000	-672.000	-659.000	-649.000
kapitaallasten (gemiddelde jaarlast)	927.000	927.000	927.000	927.000	927.000
exploitatieresultaat incl. groot onderhoud en kapitaallasten	-1.624.000	-1.599.000	-1.599.000	-1.586.000	-1.576.000

Beleidsontwikkeling

Beheer & exploitatie

Huisvestingsadvies

Projectmanagement